

Jan Hansen
Skovholmvej 10
4733 Tappernøje

Postadresse:
Center for Plan & Miljø
Natur
Frederiksgade 9 - 4690 Haslev

Telefon: 56 20 30 00
Telefax: 56 20 30 01
www.faxekommune.dk

Direkte: 56203039
Mail: aplan@faxekommune.dk

Dato 30-09-2020
j./sagsnr. 06.02.03-P19-5-19

Vandløbstilladelse til minivådområde

Ejendommen: Matr.nr. 8h Leestrup By, Kongsted
Beliggende: Leestrupvej 33, 4683 Rønnede

Du har den 20. juni 2019 søgt om tilladelse til at etablere et åbent minivådområde. Minivådområdet har et opland på 61,6 ha, og vådområdet bliver 0,62 ha. Det vil bestå af flere lave og dybe bassiner, som drænvand ledes igennem for at fjernes vandets indhold af nitrat og fosfor. Drænvandet vil herefter ledes til recipient, tilløb til Orup bæk, ca. 180 m længere nedstrøms end det eksisterende hoveddræns udledningspunkt.

Projektet omfatter således åbning af et privat rørlagt dræn på matr. nr. 8h Leestrup By, Kongsted. Dele af drænsystemet berører flere lodsejere.

Åbning af et vandløb er en regulering efter vandløbslovens¹ § 16 og kræver jævnfør § 17 tilladelse fra vandløbsmyndigheden (Faxe Kommune) og efter bekendtgørelse for vandløbsregulering og -restaurering m.v.²

Faxe Kommunes afgørelse

Faxe Kommune meddeler hermed vandløbstilladelse til at etablere minivådområdet som ansøgt.

Denne afgørelse kan først udnyttes efter at klagefristen er forløbet uden indsigelser.

Afgørelsen er truffet i henhold til vandløbsloven § 17 og § 3 i bekendtgørelse for vandløbsregulering og -restaurering m.v., med følgende vilkår.

Realisering af projektet er betinget af følgende vilkår:

- At anlægget etableres ud fra principperne beskrevet i ansøgningsmateriale indsendt d. 20. juni 2019, og efterfølgende korrespondancer.

¹ LBK nr. 1217 af 25/11/2019

² BEK nr. 834 af 27/06/2016

- At anlægget detailprojekteres, og at disse sendes til Faxe Kommune til godkendelse inden etablering som angivet i ansøgningsmaterialet.
- Inden 30 dage efter arbejdets afslutning sendes en "Således udført tegning" til vandløbsmyndigheden.
- Der må ikke spærres for vandets frie løb under arbejdet.
- Arbejdet må ikke give anledning til erosion og transport af materiale til vandløbet eller nedstrøms vandløbsstrækninger.
- Afdækkes der i det videreførløb ukendte dræn, skal de håndteres som følgende:
 - Dræn, som afvander en del af nærværende oplandsareal, ledes til minivådområdet
 - Dræn, som ikke afvander nærværende oplandsareal, ledes udenom minivådområdet til recipient. Det sikres at drænets afvandningseffektivitet ikke hindres eller forringes.
- At overskudsjord planeres jævnt ud på de i bilag viste arealer i et lag på maksimalt 50 cm tykkelse.
- Anlæggets vedligeholdelse påhviler ejer af matriklen (ansøger).

Baggrund for sagen

I forbindelse med Statens mål om at fjerne 2.400 tons kvælstof fra vandmiljøet frem mod 2021, skal der på landsplan etableres 1.000-2.000 minivådområder, der sammen med vådområder og skovrejsning skal fjerne kvælstof fra vandmiljøet. Minivådområderne kan samtidig hjælpe med at fjerne fosfor, der bundfælder og efterfølgende kan blive fjernet i forbindelse oprensning af bassinerne.

I vejledning til etablering af minivådområde fremgår det, at mest effektiv fjernelse af næringsstoffer opnås ved en størrelse på minivådområdet på ca. 1 % af drænoplandet.

Redegørelse af sagen

Faxe Kommune har den 20. juni 2019 modtaget af ansøgning om tilladelse til etablering af minivådområde ved Leestrup. Ansøgningen er udarbejdet af oplandskonsulenterne på vegne af ejer.

Det ansøgte minivådområde etableres på et markdræn, der har 61,6 ha opland og minivådområdet får et vandfladeareal på 0,62 ha, hvilket er ca. 1 % af oplandsarealet. Minivådområdets opland og placering fremgår af nedenstående kortbilag.

Det fremgår af ansøgningsmaterialet, at minivådområdet forventeligt vil fjerne ca. 25 % kvælstof og 50 % fosfor fra drænvandet og er således med til at forbedre kvaliteten af det vand der ledes til tilløb til Orup bæk og i sidste ende Østersøen.

Anlægget vil således have en positiv effekt på vandmiljøet og vil herudover skabe levesteder for planter, padder, insekter og smådyr og øge biodiversiteten i området.

Figur 1. Angivelse af opland til minivådområdet (markeret med rød stiplede linje) og minivådområdets placering.

Minivådområdets udformning

Minivådområdet placeres i landskabet ved at følge højdekurverne mod syd og skovkanten mod nord.

Drænoplandets størrelse på 61,6 ha er beliggende syd-sydvest for minivådområdet. Drænvandet ledes ind minivådområdet i dets nordlige ende via et eksisterende hoveddræn. Med et oplandsareal på 61,6 ha, er det estimeret, at der udledes 62 l pr. sek. drænvand ud af minivådområdet. Fremtidig udløbsmængde og hastighed er svarende til udløbet fra det eksisterende dræn.

Figur 1. Minivådområdet opbygning og placering af overskudsjord.

Minivådområdet etableres uden pumpe, ved at det eksisterende dræn ledes i sedimentationsbassinet med frit indløb. Drænet ligger i kote 46,9 og vandspejlet i minivådområdet ligger i kote 46,75.

Efter drænvandet har passeret minivådområdet, ledes det med frit udløb ud over en iltningstrappe, som består af stenudlæg. Indløbs- og udløbsrør til vådområdet har samme dimension, og ændres ikke i forhold til den eksisterende rørdimension.

Der etableres et nødafløb i kote 46,8, som ligeledes har afløb til iltningstrappen. Der forventes ingen afløb fra nødafløbet.

Der etableres et 10m bredt dige mod nord og mod øst for anlægget, som tilsås med en dige-græsblanding. Der plantes ikke i lavvandede områder i minivådområdet – her er det ansøgers forventning at dunhammer og røgræs naturligt vil indfinde sig. Mod vest laves der en bræmme af råjorden, som ansøger forventer vil højne den biologiske værdi af minivådområdet – da nøjsomme plantearter typisk indvandre i råjorden.

Minivådområder kræver, som udgangspunkt, ingen vedligeholdelse. Der kan forekomme behov for bortgravning af sedimentationsbassinet, samt eventuel grødeskæring i minivådområdets dybe zoner, for at fremme en ensartet strømning og undgå kanaliseret strømning. I forbindelse med indløbet laves en fordelingsbrønd hvor vandet kan ledes via det gamle dræn. Det vil blive benyttet i forbindelse med vedligehold på minivådområdet.

Dræn og vandløb

Ansøger oplyser, at der ikke findes drænkort for området, men at der er ét hoveddræn, der løber i den nordlige ende af minivådområdet. Ansøger forventer ikke, og har ikke kendskab til, yderligere dræn i området, hvor minivådområdet etableres. Skulle de, mod forventning støde på dræn i anlægsfasen, så vil de, såfremt drænet ikke afvander oplandsarealet, blive ledt udenom minivådområdet, med et omfangsdræn.

Ansøger vurderer, at der ikke vil være risiko for tilbagestuvning i drænsystemet, da minivådområdet etableres med frit indløb og udløb, samt med et nødudløb. Der er ingen ændringer af drænledningernes forløb eller dimension.

Minivådområdet har udledning til tilløb til Orup bæk, ca. 180 meter længere nedstrøms end det oprindelige drænudløb. Der ændres ikke på drænopland og dimensionering, derfor vil hverken vandløbets eller hoveddrænets hydrauliske belastning blive øget i dette projekt.

Faxe Kommunes vurdering af sagen

Landskab og arealudpegninger

Minivådområdet er placeret i "egnede områder med effekt over 300 kg N/ha minivådområde³.

Minivådområdet etableres mellem Læstrup og Hyllede, på en mark med intensiv omdrift. Det placeres på et areal, som i forvejen er en lavt beliggende del af marken tæt ved vandløbet.

Arealet hvor minivådområdet etableres og det omkringliggende areal er ikke omfattet af internationale eller nationale beskyttelses- eller fredede områder.

Umiddelbart vest for ligger et skovområde, der er registreret som fredsskov. Minivådområdet anlægges i et område der i kommuneplanen er udpeget, som et område med naturbeskyttelsesinteresser.

I den østligste del af anlægget er placeret hvor skovrejsning er ønsket.

Minivådområde ligger i et område med drikkevandsinteresser (OD-område). Faxe kommune vurderer at etablering og drift af et minivådområde ikke vil have negativ effekt på drikkevandet.

Dele af anlægget er placeret i område der er udpeget som lavbundsareal, og en lille del er udpeget som tørveholdig lavbundsareal på

³ <http://miljoegis.mim.dk/cbkort?profile=lbst>

Landbrugsstyrelsens tekstur 2014 kort. I ådale og lavbund er det ofte mere hensigtsmæssigt, at anlægge et større vådområde, da dette er en mere omkostningseffektiv metode til at fjerne næringsstoffer fra vandmiljøet. Grundet lavbundsarealet meget begrænsede størrelse på 1.000-1.500 m² vurderer Faxe Kommune dog, at et større vådområde ikke er en mulighed i dette område.

Faxe Kommune vurderer at anlægget er placeret, så det udnytter områdets eksisterende karakter med lavning i forbindelse med vandløb og skov. Det vil fremstå som et naturområde uden nogen form for synlige tekniske installationer og et vådområde det pågældende sted vurderes ikke at have negativ landskabelig påvirkning. Det er yderligere Faxe Kommunes vurdering, at anlægget ikke vil tilsidesætte de øvrige formål, som kommunen skal varetage.

Vandløb og hydrologi

Drænsystemet har sit udløb til Tilløb til Orup bæk. T.t. Orup bæk bliver umiddelbart nedstrøms projektudløbet omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 som beskyttet vandløb⁴. T.T. Orup Bæk er omfattet af Vandområdeplanerne, og har målsætningen om "god økologisk tilstand". Den har en nuværende tilstandsvurdering på "høj økologisk tilstand", da den har fået denne score på parameteren bentiske invertebrater. Øvrige parametre er for nuværende ukendt. T.t. Ørup bæk har derfor en højere økologisk tilstand end dens miljømål, det skal der værnes om. T.t. Orup bæk har udløb i Orup bæk. Orup bæk har økologisk mål om hhv. "god økologisk tilstand" og på den nedre stærkt modificerede strækning "godt økologisk potentiale". Den lever i dag op til dens miljømål. Orup bæk har igen udløb i Præstø Fjord, som er en del af Natura 2000 område 168.

Etableringen af det ansøgte minivådområde vurderes ikke at ændre på det samlede områdes hydrologi. Opstuvning af vand i minivådområdet kan betyde en mindre udjævning i afstrømningsmønstret. Dog kan opstuvning også medvirke til let opvarmning af vandet og lavere iltindhold. Denne påvirkning vil dog blive reduceret, fordi vandet, efter udløb fra minivådområde, føres tilbage i drænsystemet via en iltningstarppe, hvor temperaturen reduceres og vandet iltes, inden udløb i åbent vandløb.

Det er Faxe Kommunes vurdering, at minivådområdet bidrager til et bedre vandløb i T.T. Orup bæk ved at reducere næringsstofudledningen. Etablering af en iltningstarppe sikrer iltning og reduktion af eventuel temperaturstigning i vandet, som følge af den forlængede opholdstid i de åbne bassiner. Det er derfor Faxe Kommunes vurdering at minivådområdet ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af miljøet.

Bilag IV og Natura 2000

Drænvandet fra minivådområdet har som slutrecipient udløb til Præstø Fjord ca. 6,8 km nedstrøms projektområdet. Præstø Fjord er udpeget på baggrund af bl.a. naturtyperne lavvandede bugter og vige (1160) og ynglende vadefugle.

Minivådområdet er beliggende i udbredelsesområdet for flere arter af flagermus, som alle er bilag IV-arter. Detaljeret kendskab til de enkeltes arters forekomst i Leestrup-området haves ikke, men kommunen finder det sandsynligt, at flagermus fouragerer i og langs træbevoksningen mod øst for det projekterede minivådområde. Faxe Kommune vurderer, at

⁴ LBK nr 240 af 13/03/2019

minivådområdet vil skabe en ny biotop, der kan tiltrække mange insekter, som er fødegrundlag for flagermus.

Faxe Kommune vurderer, at øvrige bilag IV-arter ikke har yngle- eller fødesøgningsområde i området hvor minivådområdet planlægges etableret, idet det i dag er drevet som intensiv mark.

Minivådområdet har til formål at reducere udledningen af nitrat og fosfor til vandmiljøet, og derfor er det Faxe kommunes vurdering at projektet ikke vil medføre en negativ påvirkning af Natura 2000-området. Det er desuden vurderet, at vådområdet vil skabe en nyt mulig fødesøgnings- og ynglelokalitet for bilag IV-arter.

Lovgrundlag for tilladelsen

Regulering af vandløb kræver godkendelse efter vandløbsloven¹ §§ 16-17, samt bestemmelserne i bekendtgørelse om vandløbsregulering og - restaurering m.v.⁵ § 3 og §§ 12- 19.

Anden lovgivning

Der gøres opmærksom på, at nærværende tilladelse udelukkende er en tilladelse efter vandløbsloven, og at der fortsat skal opnås:

- Landzonetilladelse⁶
- VVM-afgørelse⁷

Disse meddeles sideløbende med nærværende tilladelse.
Henvendelse kan rettes til Center for Plan & Miljø, tlf.: 56 20 30 19.

Museumsloven

Forud for iværksættelse af jordarbejde skal man orientere sig om museumslovens⁸ §§ 25-27.

Disse bestemmelser vedrører arkæologiske forundersøgelser, udgravninger og anmeldelse af fund. Loven giver bygherren mulighed for at få en udtalelse om sandsynligheden for fund af arkæologisk betydning, samt information om finansieringsmæssige forhold. Yderligere oplysninger om loven kan findes på Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside.

Findes der under jordarbejdet spor af fortidsminder skal arbejdet straks standses i det omfang det berører fortidsmindet. Fundet skal anmeldes til Sydøstdanmarks Museum, Algade 97, 4760 Vordingborg, tlf 70 70 12 36, e-mail: museerne@museerne.dk.

Økonomi

De økonomiske forhold i forbindelse med etablering og drift af minivådområdet varetages af ejer af matriklen (ansøger).

Offentlig høring

Projektet er i offentlig høring på kommunens hjemmeside i fire uger fra 30. september 2020 til den 28. oktober 2020.

⁵ BEK nr 834 af 27/06/2016

⁶ LBK nr 1157 af 01/07/2020

⁷ LBK nr 973 af 25/06/2020

⁸ LBK nr 358 af 08/04/2014

Hvis du har spørgsmål til projektet er du velkommen til at kontakte undertegnede på naturogmiljoe@faxekommune.dk eller på telefon 56 20 30 39.

Med venlig hilsen

Anne Planeta Etzerodt
Natur- og vandløbsmedarbejder

Bilag 1 Ansøgningsmateriale
Bilag 2 Kortbilag til ansøgningsmateriale

Kopi af denne afgørelse er sendt til:

Berørte lodsejere:

Matr.	Ejer	Adresse	Postnummer
2q, 2l	Gunner Frandsen	Stavnstrupvej 35	4733 Tappernøje
1a, 6d	Niels Torpenholt Jørgensen	Saksholmvej 37	4733 Tappernøje
7a	Flemming Peter Pihl	Stavnstrupvej 61	4733 Tappernøje
	Signe Birgitte Fahl Pihl	Stavnstrupvej 61	4733 Tappernøje
7b	Birgitte Susanne Nielsen	Leestrupvej 32	4683 Rønnede
	Torben Bjørndahl	Leestrupvej 32	4683 Rønnede
7f, 7c	Klaus Møllgaard	Leestrupvej 37	4733 Tappernøje

Alle matrikler er beliggende i Leestrup By, Kongsted

Myndigheder og NGO'er	mailadresse
Miljøstyrelsen	mst@mst.dk
Miljøstyrelsen Storstrøm	sto@mst.dk
Danmarks Naturfredningsforening	dnfaxe-sager@dn.dk
Danmarks Naturfredningsforening Faxe	faxe@dn.dk
Friluftsrådet	fr@friluftsradaet.dk
Friluftsrådet Region Øst	oestsjaelland@friluftsradaet.dk
Dansk Ornitologisk Forening	natur@dof.dk
Dansk Ornitologisk Forening Faxe	faxe@dof.dk
Slots- og Kulturstyrelsen	post@slks.dk
Danmarks Jægerforbund	sager@jaegerne.dk
Fiskeriinspektorat Øst	inspektoratoest@lfst.dk
Museum Sydøstdanmark	faxe@museerne.dk
Kystdirektoratet	kdi@kyst.dk
Ferskvandsfiskeriforeningen	nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund	post@sportsfiskeforbundet.dk
Sportsfiskerforbundet Sydsjælland	sydsjaelland@sportsfiskeforbundet.dk
Sportsfiskerforbundet v/ Lars Thygesen	lbt@sportsfiskeforbundet.dk

Klagevejledning

Du kan klage over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet⁹. Du skal sende din klage senest fire uger efter, at afgørelsen er modtaget.

Du må ikke udnytte tilladelsen, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har taget stilling til en eventuel klage, med mindre nævnet beslutter andet.

Du klager via Klageportalen, som du finder i et link på forsiden af www.naevneneshus.dk. Du skal logge på portalen med din NemID. Klageportalen sender automatisk klagen vider til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Privatpersoner skal betale et klagegebyr på 900 kr., mens virksomheder og organisationer skal betale 1.800 kr. Du betaler med betalingskort i Klageportalen. Du får gebyret tilbage, hvis du får helt eller delvist medhold i klagen.

Klageberettigede efter vandløbsloven er:

- 1) Den, afgørelsen er rettet til,
- 2) enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald og
- 3) en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker.

⁹ Efter vandløbslovens § 80